

מחקר הערכה מסכם לתוכנית "ברכה בעסקים" עידוד יזמות ועסקים עצמאיים במגזר החרדי
מסמך מתודולוגיה

מחקר זה הנו מחקר מסכם לתקופת הפעילות של התוכנית במסגרת תוכנית תב"ת ועל כן נערך שימוש במסדי הנתונים המצויים בקרב הגופים המפעילים (מט"י) והגוף המפקח (ג'וינט), ביחס למשתתפים בפרויקט.

מטרות המחקר

- 1) **אפיון סוציו-דמוגרפי של המשתתפים בתוכנית** באמצעות פילוח נתונים סטטיסטיים אודות המשתתפים בחלוקה למגדר, מרכז מט"י, חלוקה לפי בעלי עסקים קיימים, יזמים חדשים, חסרי ובעלי ניסיון תעסוקתי, רקע דמוגרפי וזרמים חרדים שונים.
- 2) **בחינת כלי העבודה של התוכנית** ובהם איתור המשתתפים, הייעוץ העסקי, בניית התוכנית העסקית וקורסי ההכשרה.
- 3) **בחינת מידת הצלחת התוכנית** באמצעות מדדים כמותיים ואיכותיים ובהם שיעור פתיחת העסקים, שיעור התמדה, מידת השיפור במצב הכלכלי, שביעות הרצון מן התוכנית והשפעות נוספות של התוכנית.
- 4) **בחינת עמידת התוכנית ביעדיה הכמותיים** השוואת מדדי היישום וההצלחה הראשוניים של התוכנית המקורית בתב"ת ביחס למדדים שנבדקו בסקר המעקב.

אוכלוסיית המחקר

אוכלוסיית הדוח כוללת את כלל המשתתפים בתוכנית ברכה בעסקים שהשיבו לסקר הטלפוני. במסגרת סקר זה, פנינו אל כלל הפונים לתוכנית (להלן: **כלל הפונים**) הכולל את אלה שפנו והשתתפו בתוכנית ואת אלו שבחרו שלא להשתתף בתוכנית. אוכלוסיה זו כוללת 2,122 איש. כלומר, סקר המעקב נערך כמפקד כללי ולא התבסס על מדגם מייצג

המדגם

מספר המשיבים עמד על 1,189 איש (56%). קבוצה המשיבים מייצגת בתכונותיה את כלל אוכלוסיית המשתתפים בתוכנית¹.

השיטה

המתודולוגיה על בסיסה נערך המחקר הייתה באמצעות ראיונות טלפוניים ואישיים. הראיונות נערכו בקרב הקבוצות הבאות:

¹הסיבה הבולטת לאי-מענה לסקר הטלפוני הייתה קושי באיתור המרואייין שנבע ממכלול גורמים ובהם טלפון שגוי, טענה של המרואייין שהוא לא השתתף בתוכנית, פניות מרובות ללא מענה, חו"ל וכו'. רבע מן המשתתפים (24%) בתוכנית לא ענו בשל סיבה זו. שיעור לא גבוה יחסית של משתתפים סירב להשיב לסקר (14%).

1. **ראיונות טלפוניים עם משתתפי התוכנית:** פנינו בשאלון מובנה לכלל המשתתפים בתוכנית באמצעות חברה מסחרית המתמחה בעריכת סקרים. הראיונות סקרו את כלל בעלי הסטאטוס השונים בתוכנית ובהם משתתפים פעילים, משתתפים שסיימו השתתפות ומשתתפים בהתערבות קצרת מועד².
2. **ראיונות טלפוניים עם קבוצת השוואה:** בקרב הפונים לתוכנית "ברכה בעסקים" נכללו רבים שלא הצטרפו בסופו של דבר לתוכנית. ביקשנו להבין את מידת ההצלחה בה התמודדו אנשי קבוצת השוואה בתחום היזמות ללא הסיוע של מט"י.
3. **ראיונות עומק אישיים עם 10 בכירים במרכזי מט"י השונים:** ראיונות אלו נערכו לצורך הבנת רציונאל התוכנית והאופן בו היא פועלת. עורך המחקר קיים מפגשים אישיים עם בכירים במרכזי מט"י השונים לפני הסקר הטלפוני ולאחריו.

עיקר הנתונים נאספו כאמור בראיון הטלפוני שהורכב משאלון מובנה שהתבסס בעיקר על שאלות סגורות.

² מדובר בקטגוריות של "ברכה בעסקים". ההבדל בין משתתף פעיל למשתתף בהתערבות קצרת מועד מתבטא בסוג השירות שקיבל. כך למשל פונה שקיבץ ייעוץ ראשוני בלבד מוגדר כמשתתף בהתערבות קצרת מועד.

משרד התמ"ת
מחקר וכלכלה

